Verzamelbrief Natuur

De verzamelbrief Natuur van 20 januari 2026 informeert de Tweede Kamer voorafgaand aan het commissiedebat Natuur over de voortgang op een breed pakket aan dossiers rond natuur, grote wateren, jacht/faunabeheer en Natura 2000, inclusief de afhandeling van diverse moties en toezeggingen.[1]

Wolven en soortenbeleid

- Start en verdere uitwerking van de Landelijke Aanpak Wolven (LAW), inclusief lopend onderzoek naar de staat van instandhouding, opening van het Landelijk Informatiepunt Wolven en financiering van provinciale initiatieven voor veebescherming.[1]
- Onderzoek van WUR naar het effect van door mensen gehanteerd valwild op het gedrag van wolven concludeert dat dit waarschijnlijk niet leidt tot minder schuwheid; aanbevelingen hierover zijn gedeeld met provincies en BIJ12 en de betreffende motie is hiermee afgedaan.[1]
- In het soortenbeleid wordt gerapporteerd over adviesvorming rond de mogelijke bescherming van de moeflon, over de uitvoering van een bewustwordingscampagne tegen illegale handel in wilde soorten, de uitkomsten van CITES CoP20 en de verdere opvolging daarvan in EU- en nationale regelgeving.[1]

Jacht, faunabeheer en vogelgriep

- De Kamer heeft op 3 juli 2025 de motie van de leden Kostić en Graus (Kamerstuk 33 576, nr. 455) aangenomen, waarin wordt verzocht om een onafhankelijke evaluatie van het huidige stelsel van jacht en faunabeheer. Deze evaluatie richt zich op dierenwelzijn, financiële

aspecten en uitvoerbaarheid, en wordt uitgevoerd binnen het kader van de lopende stelselwijziging jacht en faunabeheer, die sinds 2023 in voorbereiding is. Het ministerie van Landbouw, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) is opdrachtgever van de evaluatie. De provincies, BIJ12 en het IPO zijn nauw betrokken geweest bij de voorbereiding en afstemming, evenals faunabeheereenheden en maatschappelijke organisaties uit landbouw, jacht, terreinbeheer en dierenbescherming. De evaluatie start naar verwachting in februari 2026, met oplevering van het eindrapport in de zomer van 2026. De resultaten worden vervolgens met de Kamer gedeeld.

- Op 18 december 2025 heeft de Kamer een motie van het lid Kostić c.s. (Kamerstuk 28 807, nr. 314) aangenomen waarin wordt verzocht de ‘hobbyjacht op wilde vogels’ stil te leggen. De Omgevingswet kent deze term niet; binnen de wet wordt uitsluitend gesproken van jacht. Jagers vervullen een belangrijke rol bij populatiebeheer, schadepreventie en biodiversiteitsbehoud.
- De minister heeft in het debat over vogelgriep benadrukt dat de verspreiding van het virus onder wilde vogels al wijdverspreid is en dat jacht geen wezenlijke invloed heeft op deze verspreiding. Er zijn daarom geen veterinaire gronden om een jachtverbod in te stellen op basis van de Wet dieren. Wel zal, conform de motie, een deskundig oordeel worden gevraagd aan experts op het gebied van dierziekten. De Kamer wordt hierover vóór het zomerreces van 2026 geïnformeerd.

Staatsbosbeheer en Natura 2000-beleid

- Het programma natuurinclusieve landbouw van Staatsbosbeheer wordt succesvol geacht en met twee jaar

verlengd; het aantal langjarige pachtovereenkomsten groeit en levert kennis op voor combinatie van natuurinclusieve bedrijfsvoering en agrarisch natuurbeheer.[1]

- Het nieuwe ondernemingsplan Staatsbosbeheer 2026–2030 (“In dienst van de toekomst”) legt de nadruk op natuurbeheer, certificering op basis van doelsturing en versterkte monitoring in het kader van de Natuurherstelverordening; het plan is door de Raad van Toezicht vastgesteld.[1]
- De landelijke Natura 2000-doelen zijn geactualiseerd, scherper afgebakend en niet hoger dan Europees verplicht; zij hebben een agenderend karakter, zijn haalbaar richting 2050 en vormen input voor het Natuurplan in het kader van de Natuurherstelverordening.[1]

Overige nationale en internationale natuurdossiers

- Voor Caribisch Nederland is de eerste fase van het Natuur- en Milieubeleidsplan geëvalueerd; ondanks ingezette middelen staat de natuur onder grote druk en is het aan een nieuw kabinet om het ambitieniveau voor de tweede fase te bepalen.[1]
- De Europese bosmonitoringsverordening is door het Europees Parlement verworpen en door de Europese Commissie ingetrokken, waarmee de onderhandelingen zijn beëindigd.[1]
- Via het Aanvalsplan Landschap zijn honderden hectares landschapselementen en kilometers houtwallen/haagstructuren aangelegd als onderdeel van de Groenblauwe Dooradering; hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan moties over vergoedingssystemen voor landschapselementen.[1]

- De brief biedt daarnaast rapporten en stand-van-zakennotities aan over o.a. vogelwaarden Hollandse Kust, evaluatie natuursubsidie Kroondomein Het Loo, mariene invulling van de Natuurherstelverordening, stikstof en monitoring (reactie op SLN-rapporten en essay), duurzaam pachtbeleid en kennisuitwisseling, bestuivers, agrarisch medegebruik van TBO-gronden en monitoring van biodiversiteit op en rond het boerenerf.[1]

Oostvaardersplassen

- De wetenschappelijke review van het beleidskader Oostvaardersplassen door Wageningen Environmental Research bevestigt dat de provincie Flevoland met de uitvoering van het beleidskader op de goede weg is en dat er geen aanleiding is om het kader bij te sturen.[1]
- De staatssecretaris onderschrijft aanbevelingen om ecologische monitoring verder uit te bouwen, natuurlijke verjonging en zachte landschappelijke overgangen te stimuleren en concrete doelen en monitoring voor recreatie en toerisme te formuleren.[1]

Bronnen

[1] Verzamelbrief Natuur 20 januari 2026